

foregaaende Taler i, at hidtil har det vist sig, at vi have kunnet uddanne en betydelig Skare Lærere og saa dem uddannede saaledes, at de baade i teoretisk og praktisk Henseende staa fuldt paa Højde med deres mandlige Kolleger. Hvad Eksamen angaar, har det jo vist sig, at de gennemgaaende gøre dhgtigere Eksamener end deres mandlige Kolleger. Der blev ganske vist af Ordføreren i det andet Ting gjort opmærksom paa, at Statsseminariets Elever havde gennemsnitlig haft et Pointantal af 181, medens Lærere og Lærere kun havde haft 175²/₃, men Sammenligningen gjaldt ikke saa ganske. Thi der var sammenstillet paa den ene Side de mandlige Elever, der vare udgaaede fra Statsseminarierne, altsaa fra Anstalter, hvor man havde kunnet vælge og vrage, og hvor man kunde sikre Eleverne en fuldstændig Uddannelse, og paa den anden Side, for Kvindernes Vedkommende, samtlige Lærere, baade dem, der vare uddannede paa virkelige Uddannelsesanstalter, og dem, der havde faaet en meget løs Forberedelse, og for de sidste Vedkommende var det saaledes, at de gennemsnitlig kun havde haft 152 Point. Naar man regner dem fra, stod de andre Kvinder, der vare udgaaede fra de private Uddannelsesanstalter, fuldstændig paa Højde med Statsseminariernes Elever. I selve det praktiske Liv har det desuden noksom vist sig, at Kvinder ere overordentlig egnede til at undervise. Jeg betragter det som et af de meget store Fremskridt, der ere skete paa Undervisningsvæsenets Omraade, at man i stadig stigende Maal har taget Kvinder i Skolens Tjeneste, og jeg tror, at man i Fremtiden vil komme til at gøre det i endnu meget større Maal end hidtil, thi jeg har den Overbevisning, at Kvinder efter hele deres Natur, eller, om De vil, efter deres naturlige Bestemmelse her i Verden ere ganske anderledes egnede til at være Opdragere for Børn end Mænd gennemgaaende. Men desuden se vi jo ogsaa, at de Lærere, som hidtil ere blevne uddannede, jo næsten alle ere blevne ansatte. Jeg har nok i en Bog læst, at der skulde gaa Hundreder og atter Hundreder af Lærere ledige, men under Forhandlingen i Landstinget blev det oplyst, at næsten alle de 1,400, der havde taget Eksamen — jeg tror, der blev nævnt et Tal som 1,400 — have faaet Ansættelse, og vi vide, at Folk gennemgaaende foretrække Lærere især for de mindre Børns Vedkommende. Det har altsaa vist sig, at den Uddannelse, som Lærere hidtil have faaet baade i praktisk og teoretisk Henseende, har været paa Højde med den, som Seminarierne have faaet paa Stats-

seminarierne, ja endog saa bedre. Jeg ser derfor ikke, at der er noget, der taler for at gøre et saadant nyt Skridt. Der er jo anført forskellige Grunde derfor. En Grund skal jeg nævne først, jeg har hørt den jævnlig og hørt den for nylig i en pædagogisk Forsamling. Det var den, at man maatte stille Mænd og Kvinder lige, saa naar der var Statsseminarier for Mænd, maatte der ogsaa være et Statsseminarium for Kvinder. Det er en fuldstændig logisk Slutning, men det er af den Slags Logik, som der alligevel ikke er meget i; Ligheden mellem Mænd og Kvinder kan nemlig tilvebringes paa mange andre Maader end derigennem, at der, fordi der er Statsseminarier for Mænd, saa ogsaa skulde oprettes et Statsseminarium for Kvinder. Der er f. Eks. en Vej at gaa, og som der ogsaa har været Stemning for i Folketinget, nemlig at nedlægge Statsseminarierne for Mænd, og lade deres Uddannelse blive privat. Forholdet var saa ogsaa blevet lige. Vi have nu 4 Seminarier, og hvis man indrettede de 2 for Mænd og de 2 for Kvinder, var det ogsaa lige. Eller man kunde gaa den Vej at aabne Seminarierne saa vel for Kvinder som for Mænd; det har man f. Eks. gjort i Norge, og jeg ser ikke, hvad der kunde være i Vejen for, at Undervisningen paa Seminarierne blev fælles baade for Mænd og Kvinder. Saa vilde der heller ikke behøves noget nyt Seminarium for at stille dem lige. Overhovedet betragter jeg denne Grund som ganske overordentlig ubetydelig, som en Grund, der slet intet beviser. Man har dernæst anført en anden Grund, som jeg tillægger en hel Del mere Vægt, og det er den, at de Kvinder, der uddannes privat, ere i Almindelighed udgaaede fra Familier, som ikke have det særlig godt, saa de maa skynde sig med deres Forberedelse. De kunne saa nogen Understøttelse, men den er kun lille; de læse meget, forceret, og i den Tid de læse, saa de ikke altid den tilstrækkelige Kost, ja man har jo ligefrem sagt, at det var en af Grundene til, at mange af dem, efter at de vare færdige med Læsningen, vare blevne ødelagte, nervøse. Det tror jeg, der er en hel Del i, men jeg ser ikke, at man ved at oprette et nyt Seminarium i Virkeligheden vil raade Bod paa denne Ulempe. Ganske vist vil man for de Læreres Vedkommende, der komme paa Statsseminariet, kunne sørge for, at de saa det godt i den Tid, de læse, saa at de med mere Ro kunne give sig til Arbejdet, men vi maa erindre, at dette Statsseminarium skönt det er anslaaet til at skulle koste saa store Summer, baade en